

Campanya de Normalització Lingüística

DELS NOMS DE LLOC MAL ESCRITS

Seguint amb la temàtica toponímica que encetàvem el mes passat, hem cregut bo de fer referència a freqüents incorreccions pel que fa a noms de lloc del Terme Municipal de Tarragona. En la majoria de casos es tracta d'incorreccions ortogràfiques que tenen el seu origen en no usar amb propietat la normativa catalana o bé en el dubte entre dues o més possibles grafies. El primer cas seria el de **Molnars** (quan hom escriu incorrectament *Molnàs*), o del **mas d'en Cusidor** (que hom acostuma a grafia *Cusidó*), o de **les Pletes** (mal escrit *las Pletas*), o de **Budellera** (incorrecte *Budallera*), o la **platja de l'Arboçar** (malament *Arbossà*). En el segon cas es trobarien la partida de **St. Pere de Sescelades** (que hom veu, sovint, com *Sacelades*, o fins i tot, *Sagelades*), la **platja de la Savinosa** (mal escrit *Sabinosa*), o **les Gavarres** (malament *Gavarres*). De vegades, els noms correctes han sofert una transformació dialectitzant, com ocorre amb el **Mas del Frare** (dit del *Flare*). I, en d'altres ocasions, s'esdevé que aquestes transformacions ens impideixen d'entendre el significat del mot, per la qual cosa cal recórrer a la documentació antiga: és el cas dels **Antigons** (transformat en *Ortigons*), o dels **Mangons** (transformat en *Mon-gons*). En el mateix sentit caldria incloure la no recomanable substitució de l'italianitzant *Loreto*, en lloc



L'ús de criteris raonables en la normalització dels noms de lloc.

del més antigament documentat **Llorito**.

Com es pot veure, tots aquests errors són localitzats fora de la zona urbana. Els noms de lloc de la ciutat i dels barris han passat per l'adreçador de la normativa i hom no hi acostuma de trobar incorreccions. Diem que «no hi acostuma» perquè, d'haver-n'hi, n'hi ha. Així, molta gent no s'aclareix amb l'ortografia correcta d'algunes barriades, tals com **Riu Clar** i **Camp Clar**.

Ho escrivim així perquè no són altra cosa que un substantiu i el seu adjectiu. Per tant, rebutgem les formes que els converteixen en un sol mot o els separen mitjançant guions (*Camp-clar*, *Campclar*, etc.). Un error comès sovint, fins i tot en els nomenclàtors oficials, és el de catalanitzar la grafia d'algun prohom no català, tal com s'esdevé amb el **carrer Ramón y Cajal** (mal escrit *Ramon i Cajal*). Un últim error que

volem esmentar és el que es refereix a l'escriptura dels cognoms catalans. El criteri científic en aquest sentit és el d'adaptar a la normativa els llinatges anteriors al s. XIX, puix que llur ortografia, aleshores, no era unificada i constaven escrits a la documentació oficial de molt diverses maneres. Així, mercès a l'adaptació, direm **escales d'Arboç** i **carrer de Gai**, puix que es refereixen a sengles personatges dels segles XVI i XVIII, respectivament. Semblantment, els cognoms moderns, posteriors a la creació del Registre Civil, fet que comportà la inalterabilitat d'un mateix llinatge, cal escriure'ls tal com consten en aquest Registre. Així, el **carrer de Cañellas** l'escriurem així pel fet de referir-se a l'advocat tarragoní Joan Cañellas i Tomàs, de la mateixa manera que escrivim, i no ens ruboritzem, **carrer d'Espinach** o **plaça de Santiago Rusiñol**.

Els carrers de la ciutat

CARRER ROBERT D'AGUILÓ



Aquest carrer és el comprès entre la Plaça del Cardenal Arce Ochotorena i el Passeig Rafael de Casanova, vora el Pont d'Armes.

El bisbe Oleguer, en repoblar Tarragona, cercà un cabdill militar i el trobà en la persona de Robert Bordet, un cavaller de Normandia, senyor de Culley (avui Rabodanges) que, des de 1114, havia pres part en les lluites d'Alfons II d'Aragó contra els sarraïns, en la presa de Saragossa, i tenia el castell de Tudela pel seu senyor Rotró II de Perche i de Mortaign, magnat normand, potser parent de Ramon Berenguer III i gran col·laborador d'Alfons I el Bataller. Més tard, Robert es distingia a la batalla de Fraga (1134), on les hosts aragoneses serien desfetes pels sarraïns.

El 14 de març de 1129 Oleguer féu donació a Robert de tots els seus drets temporals atorgats pel comte de Barcelona en el territori de Tarragona,

exceptuant-ne les esglésies i els monestirs. Robert, a qui Oleguer anomenà «príncep de Tarragona, guerrer estrenu i baró venerable», però que oficialment ostentava la dignitat de **comte de Tarragona**, no podia alienar el comtat sense el consentiment de l'arquebisbe, sinó que l'adquirent fes jurament de vassallatge, com l'havia fet Robert, a l'esmentat prelat. Indubtablement, aquest Robert Bordet no era un estrany en el país, puix que la seva muller pertanyia a la família que senyorejava el castell de Cabra i, probablement, ell tenia o havia tingut el castell d'Aguiló, a l'Alt Penedès.

Aquesta via últimament fou urbanitzada en una part; no hi ha llocs comercials ni cap mena d'establiments; només edificis residencials. Al mig, la travessa l'antic barranc del Miracle i, al final, tocant a la plaça del Cardenal Arce, té un accés cap a la platja i el passeig Marítim.